

---

**ORSZÁGOS EPIDEMIOLÓGIAI KÖZPONT**


---

# Epinfo

Epidemiológiai Információs Hetilap

---

Listeriosis járvány a Cseh Köztársaságban	69
Tájékoztatás szakmai rendezvényekről	72
Fertőző betegségek adatai	73

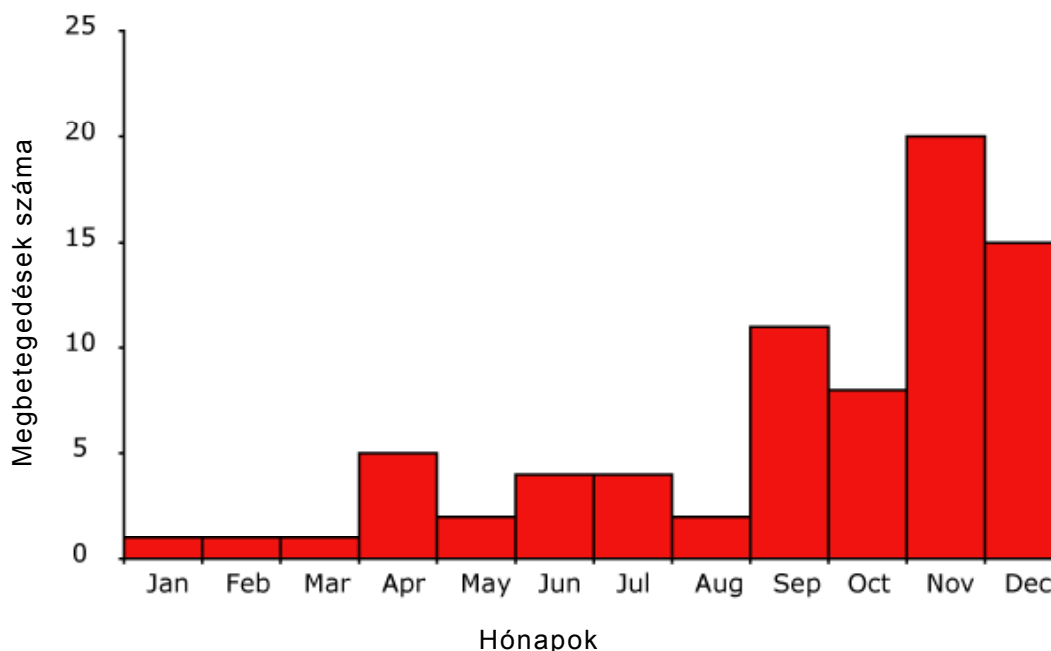
## NEMZETKÖZI INFORMÁCIÓ

### LISTERIOSIS JÁRVÁNY A CSEH KÖZTÁRSASÁGBAN

Az elmúlt több mint 30 évben, 2006-ig a humán listeriosis incidenciája alacsony volt a Cseh Köztársaságban, a morbiditás mindössze 0,1-0,2‰ között változott. **2006-ban azonban a listeriosis incidenciája megemelkedett, 0,7‰ körül alakult.** Az év során összesen 75 megbetegedést jelentettek, néhány eset kivizsgálása még nem zárult le. 2006 utolsó negyedében 43 megbetegedést regisztráltak, míg a 2005. év ugyanezen időszakában 15 esetet jelentettek be (ábra).

A betegek **többsége idős ember**, 52%-uk 60 éves, vagy annál idősebb volt. Összességében a betegek között több volt a férfi (42), mint a nő (33), azonban a 20-39 éves korcsoportba tartozó betegek közül a nők – ezen belül is a **terhes nők** (11) – voltak többségben. **Neonatalis listeriosist** diagnosztizáltak 14 esetben. Két esetben jelentettek olyan **vetélést**, amelynek háttérében listeria-fertőzés állt. A 75 beteg közül **12 meghalt**. Közöttük két újszülött volt, 10 felnőtt pedig az 51-80 évesek korcsoportjába tartozott, átlagéletkoruk 71 év volt. A bejelentett esetek kor és klinikai állapot szerinti megoszlásából a listeriosisra jellemző három fő **rizikócsoporthoz** rajzolódott ki, a legveszélyeztetettebbek az **újszülöttek**, a **terhes nők** és az **immunszupprimált idős emberek** voltak (táblázat).

### Listeriosis esetek havonta 2006, Cseh Köztársaság



### Listeriosis esetek száma korcsoportok és nemek szerint 2006, Cseh Köztársaság

Korcsoport	Férfi	Nő	Összesen	
			Szám	%
0 – 9 éves	8	7	15*	20,0
10 – 19 éves	-	-	-	-
20 – 29 éves	0	5	5	6,7
30 – 39 éves	1	6	7	9,4
40 – 49 éves	1	1	2	2,6
50 – 59 éves	6	1	7	9,4
60 – 69 éves	19	5	24	32,0
70 – 79 éves	6	7	13	17,3
80 – 89 éves	1	1	2	2,6
<b>Összesen</b>	<b>42</b>	<b>33</b>	<b>75</b>	<b>100,0</b>

\*14 újszülött és egy hatéves gyermek

Területileg az **ország közel fele volt érintett**, a 76 közigazgatási terület közül 38-ból jelentettek humán megbetegedéseket. Bár az országnak mind a nyugati, mind a keleti felében észleltek eseteket, a keleti országrészben magasabb volt az incidencia (0,99 ‰), mint a nyugatiban (0,5 ‰).

Csehországban a listeriosis **kötelezően jelentendő fertőző betegség**. Az általános demográfiai, klinikai, laboratóriumi és epidemiológiai adatokon kívül nem gyűjtene részletes klinikai adatokat.

A 2006. évi járványban megbetegedett és gyógyult személyeket nagy tapasztalattal rendelkező epidemiológusok kérdezték ki arra vonatkozólag, hogy milyen ételt fogyasztottak, és milyenek voltak az étkezési szokásaik, bár a kikérdezéshez nem használtak egységes kérdőívet. A betegek legtöbbször azt nyilatkozta, hogy **a betegség lappangási idejében fogyasztott érlelt sajtot és vegyes salátát.**

Összesen 36, betegből és élelmiszer-mintákból izolált **Listeria monocytogenes** törzset küldtek a cseh Nemzeti Listeria Referencia-laboratóriumba szerotipizálás, genotipizálás (pulzálatott mezejű gélelektroforézis vizsgálat - PFGE) és antibiotikum-érzékenység vizsgálata céljából. A betegek által fogyasztott ételekből nem volt lehetőség mintát venni, azonban a járvány felderítése közben élelmiszermintákat gyűjtöttek az élelmiszer-előállító üzemekből, és az élelmiszer-kereskedelmi egységekből.

A laboratóriumi vizsgálatok azt mutatták, hogy a vizsgálatra került **összes törzs az 1/2b szerotípushoz** tartozott, és nem volt közöttük penicillinnel, ampicillinnel, tetracyclinnel illetve cotrimoxazole-lal szemben rezisztens törzs. 30 humán mintát vizsgáltak meg pulzálatott mezejű gélelektroforézissel, **26 törzs azonos mintázatot (A)** mutatott, további négy pedig a B,C,E1, illetve X mintázati típusú volt. Két másik, különböző áruházláncból gyűjtött **érlelt sajtból izolált minta esetében is az A mintázati típus** igazolódott. Több beteg erősítette meg, hogy ebből a fajta sajtból fogyasztott. Egy további genotípust detektáltak egy másik gyártó által gyártott, másfajta érlelt sajtból is. Emellett egy betegből izolált törzs genotípusa megegyezett egy olyan törzs mintázatával, amelyet **egy szalámit, sajtot, zöldséget és salátaöntetet tartalmazó vegyes salátából izoláltak.** Az élelmiszermintákból izolált törzsek elemzése folytatódik, eddig mindösszesen két törzset vizsgáltak meg.

### Járványügyi intézkedések

A cseh hatóságok 404 élelmiszer-gyártó illetve –kereskedelmi egységben végeztek vizsgálatot, és az ott vett 98 minta közül 11 esetében azonosítottak **L.monocytogenes**-t. Az ellenőrzések és mintavételezések eredményeként a kontaminált élelmiszereket felderítették, és számos termék gyártását felfüggesztették. A közegészségügyi hatóságok hatékonyan együttműködnek a cseh kereskedelmi és állategészségügyi szervekkel, hogy garantálni tudják az élelmiszerek minőségét és biztonságát. A Cseh Közegészségügyi Intézet egy, az étkezési szokásokra vonatkozó, új, egységes kérdőívet fejlesztett ki, amelyet a listeriosis surveillance-ában használnak majd.

**Forrás:** <http://www.eurosurveillance.org>

## TÁJÉKOZTATÁS SZAKMAI RENDEZVÉNYEKRŐL

**Az OEK szakmai továbbképző munkaértekezlete  
a humán papillómavírusok okozta fertőzésekről,  
a méhnyakrákról és a megelőzéséről**

**Ideje: 2007. március 13. (kedd) 11.00 óra**

**Helye:** Országos Tisztifőorvosi Hivatal, „A” épület – „Fodor József” terem  
Budapest, IX., Nagyvárad tér 2.

### TERVEZETT PROGRAM

**Vezeti: dr. Melles Márta** főigazgató főorvos, OEK

- 11<sup>00</sup>-11<sup>30</sup>     **A HPV fertőzések epidemiológiája**  
Előadó: **dr. Melles Márta** főigazgató főorvos, OEK
- 11<sup>30</sup>-12<sup>00</sup>     **A HPV fertőzések pathomechanizmusa és pathológiai háttere**  
Előadó: **dr. Kiss András** adjunktus, SE II. sz. Patológiai Intézet
- 12<sup>00</sup>-12<sup>30</sup>     **Az alacsony kockázatú HPV fertőzésekről – kondilómák,  
genitális szemölcsök**  
Előadó: **dr. Várkonyi Viktória** Ph.D., szakorvos,  
SE Bőr-, Nemikórtani és Bőronkológiai Klinika
- Szünet - Büfé**
- 13<sup>00</sup>-13<sup>30</sup>     **A magas rizikójú HPV-k és a méhnyakrák  
A klinikai vizsgálatok összefoglalása**  
Előadó: **dr. Sziller István** docens,  
SE I. sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika
- 13<sup>30</sup>-14<sup>00</sup>     **A SILGARD újdonság a HPV okozta megbetegedések  
megelőzésében**  
Előadó: **dr. Bókay János** adjunktus, SE I. sz. Gyermekklinika

\*\*\*

**Az ECDC és az EPIET (European Program of Intervention Epidemiology Training)  
konferenciát szervez**

**”Európai Tudományos Konferencia  
a Fertőző Betegségek Alkalmazott Epidemiológiájáról” címmel.**

**A konferencia helye és ideje: Stockholm, 2007. október 18-20.**

A konferencia célja a fertőző betegségek alkalmazott epidemiológiai hálózatának megerősítése, a tudományos ismeretek és tapasztalatok cseréje, a területi epidemiológiai képzésben résztvevők bemutatkozása.

**Témák:** járványok és surveillance, antibiotikum-rezisztencia, nosocomialis fertőzések, védőoltással megelőzhető betegségek, HIV/szexuális úton terjedő betegségek, élelmiszerral terjedő betegségek, fertőző betegségek modellezése, gazdasági értékelés, zoonózisok, környezeti egészségügy, influenza.

A résztvevők közé várják az epidemiológusokat, mikrobiológusokat, klinikusokat, az állat- és környezet-egészségügyi szakembereket, a népegészségügyi intézetek szakembereit.

## A HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A **2007. február 19-25.** közötti időszakban bejelentett fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

Az **enterális fertőző betegségek** közül a **salmonellosisok** száma 20%-kal meghaladta az előző héten regisztráltak és a 2001-2005. évek 8. hetét jellemző középértéket. Az előző héthez képest több **campylobacteriosis** esetről érkezett jelentés, azonban a betegség járványügyi helyzete kedvezőbb volt, mint az előző évek azonos hetében. Kevesebb **enteritis infectiosa** esetet jelentettek, mint a 7. héten illetve a megelőző hat év azonos hetében.

A **vírushepatitisek** az előző hetihez hasonló gyakorisággal fordultak elő, csupán egy megbetegedés kezdődött a 8. héten. A bejelentések száma kevesebb volt a korábbi évek azonos időszakában regisztrálnál. A 10 megbetegedést hét különböző területről jelentették.

A **légúti fertőző betegségek** közül a **scarlatina** bejelentések száma negyedével nőtt a 7. héthez viszonyítva, az esetszám közel négyszerese volt a 2001-2005. évek azonos hetét jellemző medián értékének. A legmagasabb területi incidenciát, az országos átlag több mint kétszeresét, Vas, Veszprém, Fejér és Heves megyében észlelték. Az elmúlt héthez képest 40%-kal több **varicella** eset került a nyilvántartásba. A bárányhimlő járványügyi helyzete kedvezőtlenebb volt, mint a korábbi évek azonos hetében. A bárányhimlő megbetegedések 100 000 lakosra számított gyakorisága Heves és Nógrád megyében volt legmagasabb, az országos átlag több mint kétszerese. A 8. héten **morbillit** nem jelentettek, egy-egy **rubeola-** és **mumpsz-gyanút** regisztráltak. Két **pertussis** megbetegedés került a nyilvántartásba: egy a klinikai tünetek alapján gyanús és egy szerológiai vizsgálattal megerősített eset. Az utóbbi egy kéthónapos gyermek, aki még nem részesült védőoltásban.

Az **idegrendszeri fertőző betegségek** közül nyolc **gennyes meningitis** (**S.pneumoniae** – 2, **S.aureus** – 1) és két **meningitis serosa** megbetegedés került a nyilvántartásba.

EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM  
Eng.sz.: 87104/1975

MINISTRY OF HEALTH  
OF THE HUNGARIAN REPUBLIC

**A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)**  
**Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)**

8/2007.sz.heti jelentés (weekly report)

(2007.02.19 – 2007.02.25.)

Betegség Disease	a 8. héten (week)			az 1 – 8. héten (week)		
	2007.02.19- 2007.02.25.	2006.02.20- 2006.02.26.	Medián 2001- 2005	2007.	2006.	Medián 2001- 2005
Typhus abdominalis	-	-	-	-	-	-
Paratyphus	-	-	-	-	-	-
Botulizmus	1	•	•	2	•	•
Salmonellosis	69	86	57	530	642	618
Dysenteria	-	1	6	8	12	36
Dyspepsia coli	1	-	-	6	8	13
Egyéb E.coli enteritis	-	1	1	6	10	12
Campylobacteriosis	67	128	78	549	843	820
Yersiniosis	-	4	2	5	9	24
Enteritis infectiosa	717	1086	896	7102	7529	5510
Hepatitis infectiosa	10	8	11	88	77	125
AIDS	-	1	1	1	5	5
Poliomyelitis	-	-	-	-	-	-
Acut flaccid paralysis	-	1	-	1	4	2
Diphtheria	-	-	-	-	-	-
Pertussis	2	-	-	8	4	1
Scarlatina	247	155	67	1620	1115	559
Morbilli	-	-	-	-	1	2
Rubeola	1	1	1	1	12	13
Parotitis epidemica	1	1	4	14	24	36
Varicella	1784	1559	1127	11035	10051	8168
Mononucleosis inf.	17	28	32	153	197	215
Legionellosis	-	1	3	2	3	14
Meningitis purulenta	8	4	5	45	38	58
Meningitis serosa	2	-	1	11	9	12
Encephalitis infectiosa	-	-	2	28	11	15
Creutzfeldt-J.-betegség	1	-	-	6	-	3
Lyme-kór	3	4	3	43	45	28
Listeriosis	-	-	-	-	-	2
Brucellosis	-	-	-	-	-	-
Leptospirosis	-	-	-	3	4	3
Ornithosis	-	-	-	2	14	-
Tularemia	-	3	-	8	18	10
Tetanus	-	-	-	-	1	-
Vírusos haemorrh. láz	-	-	-	2	-	1
Malaria*	-	1	-	1	3	1
Toxoplasmosis	2	3	3	28	27	40

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

(\*) importált esetek (imported cases)

(•) nincs adat (no data available)

A statisztika készítés ideje: 2007.02.27.

EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM  
Eng.sz.: 87104/1975

MINISTRY OF HEALTH  
OF THE HUNGARIAN REPUBLIC

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)  
Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)

8/2007.sz. heti jelentés (weekly report)

(2007.02.19 – 2007.02.25.)

Terület Territory	Salmonel- losis	Dysentheria	Campylo- bacteriosis	Enteritis infectiosa	Hepatitis infectiosa	Scarlatina	Varicella	Mononucl. infectiosa	Meningitis purulenta	Lyme-kór
Budapest	13	-	6	77	3	51	106	-	2	-
Baranya	2	-	5	33	-	1	62	2	1	-
Bács-Kiskun	2	-	1	17	-	18	37	-	-	1
Békés	2	-	1	27	-	4	117	-	1	-
Borsod-Abaúj-Zemplén	1	-	4	39	-	12	144	1	-	-
Csongrád	-	-	5	67	-	7	89	2	-	-
Fejér	2	-	3	29	1	22	90	2	2	-
Győr-Moson-Sopron	4	-	6	18	-	15	87	-	1	-
Hajdú-Bihar	9	-	17	9	-	6	85	-	-	-
Heves	1	-	-	29	1	16	147	-	-	-
Jász-Nagykun-Szolnok	-	-	-	82	1	2	81	1	-	-
Komárom-Esztergom	3	-	-	14	-	8	29	-	-	-
Nógrád	-	-	-	23	1	-	96	-	-	-
Pest	4	-	1	66	-	32	224	-	-	-
Somogy	3	-	-	17	1	-	71	1	-	-
Szabolcs-Szatmár-Bereg	9	-	10	30	2	10	57	2	1	-
Tolna	4	-	-	22	-	-	39	-	-	1
Vas	4	-	3	31	-	19	56	1	-	-
Veszprém	3	-	2	70	-	23	122	2	-	-
Zala	3	-	3	17	-	1	45	3	-	1
<b>Összesen (total)</b>	<b>69</b>	<b>-</b>	<b>67</b>	<b>717</b>	<b>10</b>	<b>247</b>	<b>1784</b>	<b>17</b>	<b>8</b>	<b>3</b>
<b>Előző hét (previous week)</b>	<b>58</b>	<b>1</b>	<b>56</b>	<b>753</b>	<b>12</b>	<b>200</b>	<b>1259</b>	<b>13</b>	<b>6</b>	<b>5</b>

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

A statisztika készítés ideje: 2007.02.27.

Az Epidemiológiai Információs Hetilap (**Épinfo**)  
**Az Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.**

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tisztifőorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

*A kiadványt a „Johan Béla” Országos Közegészségügyi Intézet és a Centers for Disease Control and Prevention (CDC) a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat által biztosított együttműködés révén fejlesztették ki.*

Az **Épinfo** minden héten pénteken kerül postázásra és az Internetre.

Internet cím: [www.oek.hu](http://www.oek.hu); [www.epidemiologia.hu](http://www.epidemiologia.hu); [www.jarvany.hu](http://www.jarvany.hu);  
[www.antsz.hu/oek](http://www.antsz.hu/oek);

**az ÁNTSZ dolgozóinak belső hálózatról: <http://oek>**

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az **Épinfo** főszerkesztőjéhez fordulni:

**Postai cím: 1966 Budapest, Pf. 64.**

**Telefon: 476-1153, 476-1194**

**Telefax: 476-1223**

**E-mail: [epiujzag@oek.antsz.hu](mailto:epiujzag@oek.antsz.hu)**

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál hivatkozni kell az alábbi módon: Országos Epidemiológiai Központ. A közlemény címe. Épinfo a megjelenés éve; a kiadvány száma:oldalszám. (Pl.: Országos Epidemiológiai Központ. 10 éves az Épinfo. Épinfo 2003; 1:1-2.)

**Országos tisztifőorvos:  
dr. Falus Ferenc**

**Épinfo szerkesztősége**

**Alapító főszerkesztő:** dr. Straub Ilona

**Főszerkesztő:** dr. Melles Márta

**Főszerkesztő helyettes:** dr. Csohán Ágnes

**Olvasószerkesztő:** dr. Krisztalovics Katalin

**Szerkesztő:** dr. Böröcz Karolina

**Technikai szerkesztő:**  
Kissné Sponga Zsuzsanna

**Nyomda vezetője:**  
Vizinger Ferenc